

Beslutningsforslag nr. **B 62**

Folketinget 2012-13

Fremsat den 8. februar 2013 af Finn Sørensen (EL) Jørgen Arbo-Bæhr (EL), Stine Brix (EL), Per Clausen (EL), Lars Dohn (EL), Henning Hyllested (EL), Christian Juel (EL), Rosa Lund (EL), Johanne Schmidt-Nielsen (EL), Pernille Skipper (EL), Nikolaj Willumsen (EL) og Frank Aaen (EL)

Forslag til folketingsbeslutning

om klare regler for definitionen af enlige forsørgere og enlige pensionister

Folketinget pålægger regeringen at fremsætte de fornødne lovforslag eller foretage de nødvendige ændringer af administrative forskrifter med det formål at klargøre reglerne for, hvad det vil sige at være henholdsvis reelt enlig forsørger og

at leve i et ægteskabslignende forhold. De nye, klarere regler skal sikre, at der er grundlag for en forbedret retssikkerhed for borgerne og en ensartet praksis i kommunerne.

Bemærkninger til forslaget

Den senere tids debat, affødt af DR's dokumentarserie »Aktion socialt bedrageri«, har sat fokus på en uensartet praksis i kommunerne og problemer for borgernes retssikkerhed med hensyn til enlige, der modtager offentlige ydelser som forsørgere og/eller som pensionister.

Information og Politiken har bl.a. dokumenteret, at kommunernes definitioner og fortolkninger af begreberne reelt enlig forsørger og ægteskabslignende forhold svinger fra sagsbehandler til sagsbehandler og ikke mindst fra kommune til kommune.

DR's serie underbygger dette billede, og i den aktuelle debat har både juridiske eksperter, Kommunernes Landsforening, Ældre Sagen og Dansk Socialrådgiverforening efterspurg klarere regler på området.

Reelt enlig forsørger

Som reelt enlig forsørger har man ret til flere typer af offentlige ydelser såsom børnetilskud og hel eller delvis friplads i institution samt mulighed for højere bolig sikring. Man skal være reelt enlig for at få børnetilskud, og ved bolig sikring og friplads i daginstitution er det den samlede husstandsindkomst, der er afgørende. For en enlig med to børn kan disse ydelser skønsmæssigt beløbe sig til ca. 3.000-4.000 kr. om måneden, alt afhængigt af boligforhold, husleje og indtægt.

Der er således mange penge at spare for kommunerne, hvis de kan afsløre bedrageri på området. Mange kommuner opfordrer derfor åbent til anonyme anmeldelser af mistanke om socialt bedrageri, og samtlige kommuner har i dag oprettet kontrolgrupper, hvori sagsbehandlere gennemgår sager og foretager efterforskning af mistænkte borgere.

Definitionen på et ægteskabeligt forhold er sidst revideret i 1970'erne og må derfor anses for forældet i forhold til udviklingen på familie- og ligestillingsområdet. Et eksempel herpå er forældreansvarslovens oplæg til en langt højere grad af samarbejde og ansvarsfordeling mellem fraskilte forældre til gavn for barnet. I praksis kolliderer forældreansvarslovens oplæg med kommunernes krav til enlige forsørgere, idet et praktisk samarbejde om barnet i hverdagen kan føre til beskyldninger om socialt bedrageri.

Reelt enlig pensionist

Kommunernes kontrolgrupper efterforsker også sager med enlige pensionister, der modtager ydelser i form af forhøjet pension, nedsat varmeudgift, nedsat ejendomsværdiskat m.v. Der er ca. 430.000 enlige pensionister i Danmark. Vurderes en pensionist ikke længere som reelt enlig, kan det medføre en nedsættelse af pensionen med 3.114 kr. om måneden for folkepensionister og førtidspensionister på den gamle ordning og med 2.602 kr. for førtidspensionister på den nye ordning.

Hertil kommer yderligere fradrag på grund af kærestens indtægt samt ændring i boligstøtten. Kommunernes praksis på området bør her ses i sammenhæng med besparelserne på det sociale område – det lavere serviceniveau – herunder ikke mindst i ældreplejen. Dette medfører, at betydningen af de ældres nære relationer og netværk får stadig større betydning for forebyggelse, aflastning og omsorg i hjemmet.

Regelgrundlag

Reglerne på området for reelt enlige forsørgere og pensionister er begrænset til påbud om, at man ikke må leve i et ægteskabslignende forhold, at man ikke må have fælles husførelse, og at kæresten, eksmanden eller ekskonen ikke må bidrage økonomisk. I modsat fald betragtes man som levende i et ægteskabslignende forhold, hvorved retten til en række sociale ydelser bortfalder.

I praksis fortolker kommunerne imidlertid begrebet enlig forsørger vidt forskelligt, hvilket leder til en meget uensartet praksis. For borgerne betyder det, at de efterlades med ubesvarede spørgsmål på grund af mangelfuld vejledning, og for sagsbehandlerne betyder det, at risikoen for fejl i sagsbehandlingen stiger.

Dansk Socialrådgiverforening efterlyste for nyligt klarere regler og en mere ensartet kommunalpraksis på området. Det samme gjorde en række kommuner og KL i Politiken den 26. januar 2013. Der hersker altså tilsyneladende en enighed blandt de forskellige aktører på området om, at det nuværende regelgrundlag er utilstrækkeligt.

Ældre Sagen har i januar 2013 henvendt sig til socialminister Karen Hækkerup med et forslag til en forenkling af reglerne på området, og de foreslår, at en person betragtes som reelt enlig, såfremt

- borgeren har selvstændig bolig med tilknyttet folkeregisteradresse,
- der er tale om en reel bolig med tilhørende almindelige forbrugsudgifter eller
- det kan dokumenteres, at borgeren selv betaler de almindelige forbrugsudgifter i boligen.

Enhedslisten foreslår, at ministeren ved udarbejdelse af de fornødne regelændringer tager udgangspunkt i Ældre Sagens definition. Den sikrer, at regelgrundlaget forenkles og tydeliggøres til fordel for de sagsbehandlere, der skal arbejde efter det, og borgerne undgår at begå såkaldt uagtsomt bedrageri, fordi de er i tvivl om reglerne.

Samtidig undgås det, at kommunerne begår bekostelige fejl i udbetalingen af ydelser, og ligeledes må der forventes besparelser på kommunernes udgifter til kontrolgrupper og efterforskning af enkeltsager.

Skriftlig fremsættelse

Finn Sørensen (EL) m.fl.:

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om klare regler for definitionen af enlige forsørgere og enlige pensionister.

(Beslutningsforslag nr. B 62)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.